

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITALIE
ASSOCIAZIONE AMICI DELL'ITALIA

Zpravodaj

Společnosti přátel Itálie

rok: 2015 • ročník: XX • číslo: 3

Adresa redakce:

Brixho 21, 162 00 Praha 6
Mobil: 603 413 962

Internet:

eva.poddana@prateleitalie.eu
www.prateleitalie.eu

Číslo účtu:

4200582242/6800

Odpovědný redaktor:

Rostislav Pietropaolo

Náklad:

700 výtisků

Sazba a tisk:

Firma KELOC PC, spol. s r.o.,
náměstí SNP 32, 613 00 Brno

Uzávěrka tohoto čísla:

25. října 2015

Ze zprávy přednesené na VIII. valném shromáždění SPI

V průběhu 25 roků od založení společnosti docházelo k přirozeným změnám ve věkovém složení členů, kteří se do ní spontánně přihlašovali. Když jsme společnost zakládali, mezi jejími členy převažovala generace pamětníků, která nejcitlivěji vnímala čtyřicet let trvající překážky v navazování přímých vztahů s italskými občany a institucemi a naléhavou potřebu navázat na jejich více než tisíciletou tradici. Uspokojování těchto zájmů odpovídala i činnost naší společnosti. Od jejího založení se do ní postupně přihlásilo 2781 členů. V posledních letech jsou to převážně mladí lidé. Dochází ke generační obměně a změnám činnosti v našich pobočkách směrem k pestřejším a zábavnějším formám naplňování cílů, které jsme si vytyčili ve stanovách.

Jejich popis je obsažen v každém čísle našeho Zpravodaje. Proto chci obrátit pozornost raději k otázkám vnitřního fungování naší společnosti. Díky dobrovolné práci desítek nadšenců se nám podařilo vybudovat uznávaný nevládní subjekt, který přispívá k prohloubení česko-italských vztahů. Skutečnost, že naše činnost je založena na samofinancování, je však limitujícím činitelem, zejména na úrovni poboček. Máme zde rezervy v nedokonalém výběru členských příspěvků a v nevyužívání sponzoringu zainteresovaných institucí a podniků. Nápravě tohoto stavu se budeme muset intenzivně věnovat.

Důvodem zániku některých poboček bylo nerespektování potřeby svolávat členské schůze, na kterých má docházet k obnově složení výboru. Jejich výbory se nescházely a pokud ano, tak v příliš dlouhých intervalech. Tyto nedostatky se bohužel v té či oné míře vyskytují i v některých stávajících pobočkách. Dostatečně také nerespektují, že celostátní výbor je jejich zřizovatelem. Nový občanský zákoník to vyjádřil ve svých ustanoveních i zavedením názvu pobočný spolek. Právní subjektivita, která jim byla udělena, neznamená nezávislost na celostátním výboru. Podle zákona č. 89 je právní subjektivita pobočného spolku odvozena od právní subjektivity hlavního spolku.

Zpráva dnešnímu valnému shromáždění si nekladla za cíl hodnotit jen činnost za tři roky od minulého valného shromáždění. Ta je zdokumentována na stránkách našeho Zpravodaje. Shodné datum s 25. výročím založení naší společnosti je příležitost ke kritickému zamyšlení nad tím co bychom měli dělat lépe než dosud. Pomoc, kterou nám od počátku svého působení v České republice poskytuje J. E. velvyslanec Aldo Amati, je příslibem, že na příštím, devátem valném shromáždění budeme moci posoudit, jak jsme této pomoci dokázali využít k pozvednutí činnosti Společnosti přátel Itálie na kvalitativně vyšší úroveň.

Protože je to pro mne poslední příležitost, rád bych vám sdělil, jaká byla moje motivace k založení Společnosti přátel Itálie. Můj vztah k Itálii je dán italským původem. Moji rodiče emigrovali po první světové válce do Československa z nejjihnějšího a nejchudšího regionu Itálie Kalábrie. V Rousínově, 20 km od Brna, se otcí podařilo zřídit živnost a k mé sestře, která se narodila ještě v Itálii, se již na Moravě narodil můj bratr a já. V té době již rodiče měli československé občanství a protože se italského nevzdali, tak jsme oba narozením získali i italské občanství. To se odrazilo i na mém křtu. Pan farář a má kmotra přesvědčili rodiče, že k příjmení obsahujícímu jména apoštolů Petra a Pavla je třeba přidat jméno po knížeti Rostislavovi, který pozval Cyrila a Metoděje, aby na Moravě šířili křesťanství. Neuvědomili si, že mi tím poněkud zkomplikovali život.

Nezůstalo jen u té symboliky. Rodiče nás již od dětství nabádali, abychom nezapomněli na náš původ a abychom si i vážili toho, jak přátelsky byla naše rodina přijata a začleněna do českého prostředí. Když došlo k 17. listopadu 1989, považoval jsem za svoji povinnost využít možnosti, které se tím otevřely, a založit společnost, která bude napomáhat v rozvíjení přátelských vztahů mezi Čechy a Italy. Po dobu prvních pěti let jsem byl jejím předsedou. Později se na můj návrh stali předsedy nejdříve poslanec Václav Nájemník a od ledna 2008 Petr Dostál, který je současně členem prezidia Italsko-české obchodní a průmyslové komory. Já jsem se ujal funkce statutárního místopředsedy a Společnost jsem od jejího založení obsahově, organizačně i ekonomicky spravoval.

Dovolte, abych závěrem poděkoval zejména těm, kteří se mnou byli u zrodu naší společnosti, ale i těm, kteří se mnou spolupracovali v různých fázích uplynulého čtvrtstoletí. Když jsme ustavovali přípravný výbor k založení společnosti, bylo mi právě 60 roků. Rok nato jsem odešel do důchodu a dalších 24 roků jsem se práci pro společnost plně věnoval. Již před dvěma roky jsem ale zjistil, že mi tato práce začíná přerůstat přes hlavu. Tehdejší pokus o předání mé funkce bohužel nevyšel a loňský rok mne dvakrát zradilo zdraví. Proto se omlouvám, pokud jsem nestihl udělat vše na 100 %. K vyřešení mého nadměrného zatížení jsme zřídili funkci tajemnice a na základě výběrového řízení byla touto funkcí pověřena Ing. Eva Poddaná. Jakmile skončím předání agendy, která patří do její pracovní náplně, odejdu tentokrát již opravdu do důchodu.

Rostislav Pietropaolo

Celostátní výbor a předsednictvo SPI

VIII. valné shromáždění SPI zvolilo 6. 6. 2015 celostátní výbor v tomto složení:

Alešová Táňa

Ciprián Pavel

Dostál Petr

Fischer Stanislav

Chroustová Miroslava

Haverová Martina

Helan Pavel

Holub Jiří

Kautský Petr

Kopp Pavel

Koutná Dagmar

Langrová Kateřina

Lexa Karel

Mlsová Nella

Pietropaolo Rostislav

Poddaná Eva

Remeněk Ivan

Sandroni Kvido

Švagrová Ivana

Voděra Jan

Weber Petr

Ustavující schůze celostátního výboru SPI zvolila 25. 6. jeho předsednictvo v tomto složení:

předseda Petr Dostál, místopředsedové Jiří Holub, Pavel Kopp, Rostislav Pietropaolo, členové předsednictva Eva Poddaná, Ivan Remeněk.

Statutárními představiteli, kteří mohou SPI zastupovat navenek každý samostatně, byli ustanoveni Petr Dostál a Eva Poddaná.

Italský velvyslanec navštívil pobočky Společnosti přátel Itálie

Již při prvním setkání se zástupci naší společnosti na italské ambasádě, téměř před rokem, projevil současný velvyslanec, Jeho Excelence Aldo Amati, velký zájem o práci naší společnosti a současně vyslovil přání navštívit některé naše pobočky.

První návštěva proběhla na podzim minulého roku v Olomouci za účasti našeho předsedy Petra Dostála a zástupců Italsko-české obchodní a průmyslové komory. Velvyslanec se sešel s hejtmanem Jiřím Rozbořilem, navštívil Univerzitu v Olomouci, sešel se s rektorem prof. Jaroslavem Millerem a s olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem. Navštívil také sýrárnu Orrero v Litvli.

Další návštěva se uskutečnila letos 15. července v Brně. Po setkání pana velvyslance s hejtmanem kraje Michalem Haškem a primátorem města Brna Petrem Vokřálem proběhlo na hradě Špilberk skvěle zorganizované setkání se členy naší pobočky. Za to vděčíme především předsedovi Jihomoravské pobočky Dr. Pavlu Ciprianovi. Pan velvyslanec zde vyslovil svůj záměr najít v Brně vhodnou osobu pro zřízení funkce honorárního konzula. Po prohlídce Špilberku jsme byli pozváni do restaurace La Castellana pana Sergia Belliniho, který se po této návštěvě stal členem SPI. Nabídl pobočce svoje prostory k pořádání společných akcí a má velký zájem na oživení činnosti místní česko-italské komunity. Tentokrát se návštěvy zúčastnila tajemnice Ing. Eva Poddaná a jako již tradičně zástupci Italsko-české obchodní a průmyslové komory.

V pořadí třetí návštěva italského velvyslance se uskutečnila 7. října v Hradci Králové. Byla organizována zástupkyní místní pobočky Ing. Kateřinou Langrovou a proběhla za účasti Petra Dostála a Ing. Evy Poddané. Po obědě v místní restauraci Šatlava za účasti primátora města MUDr. Zdeňka Finka následovala komentovaná prohlídka místních pamětihodností, návštěva Královéhradeckého biskupství a Hospodářské komory. Program byl završen vernisáží putovní výstavy k 25 letům činnosti naší společnosti ve Studijní a vědecké knihovně, opět za velké účasti místních členů.

Další v plánu návštěv italského velvyslance je pobočka v Českých Budějovicích, kde by mimo jiné mělo dojít na oficiální přijetí u rektora Jihočeské univerzity Dr. Libora Grubhoffera a proběhnout beseda pana velvyslance se studenty katedry romanistiky. Zatím není jasné, zda se návštěvu podaří uskutečnit ještě v tomto roce, pokud ne, bylo by to hned počátkem roku příštího.

Eva Poddaná

Rozhovor s velvyslancem ČR v Římě při ukončení jeho mise

Petr Buriánek byl velvyslancem ČR v Itálii od roku 2011. Krátce před návratem do vlasti poskytl SPI rozhovor, ve kterém provedl krátkou bilanci svého působení v Římě.

1. Pane velvyslanče co byste považoval za největší pozitivum, za největší úspěch své činnosti v Itálii?

Pro mě skutečně bylo největší potěšení setkávat se s lidmi, ať už Italy anebo našimi krajanů žijícími v této zemi. Navazovat kontakt, vytvářet přátelské vztahy s mnohými z nich. A myslím, že na tomto poli se opravdu podařilo udělat mnoho. A chtěl bych dodat, že to byla hodně zásluha mých spolupracovníků na vyslanectví, stejně jako našich krajanů žijících v celé Itálii.

2. A v čem jste viděl největší obtíže nebo překážky ve své práci zde?

Já bych nehovořil o obtížích či překážkách. Spíš bych řekl, že ještě existují jisté rezervy v tom, že v Itálii se často o naši zemi toho málo ví. Je sice pravda, že k nám jezdí hodně italských turistů a stejně tak proudy našich občanů jezdí stále více do Itálie. Ale myslím, že ještě je třeba udělat dost pro to, aby zde věděli, že jsme dobře fungující stát, s prosperujícím hospodářstvím, že jsme plnoprávními a účinnými členy Evropské unie a NATO. Že jsme země s vyspělou kulturou.

3. A co by se dle Vašeho názoru pro tuto lepší znalost mělo v České republice učinit?

Já si myslím, že není zapotřebí nějakých velkých či halasných akcí. Spíše věřím na takovou drobnou každodenní činnost. Například já jsem byl ještě před odjezdem z Itálie v severní Itálii u Trenta, v městě Arco, kde dodnes velmi vzpomínají na aktivní účast československých legií za první světové války, kde bojovaly po boku Italů za naši nezávislost. A ti lidé o nás vědí hodně a řekl bych hodně pozitivního. Jinými slovy vztahy mezi lidmi na co nejširší bázi jsou podle mého názoru to nejdůležitější a nejtrvalejší.

4. Chystají se nějaké významné oficiální návštěvy italských představitelů u nás anebo návštěvy českých politiků v Itálii?

V minulých letech do Itálie přijelo mnoho významných delegací ČR – například zde byla oficiální návštěva prezidenta Václava Klause, přijelo několik ministrů zahraničních věcí. Myslím je teď na řadě zase návštěva italských politiků u nás a já myslím, že zanedlouho do Prahy přijede italský ministr zahraničí Paolo Gentiloni.

Pane velvyslanče, děkujeme za rozhovor a přežeme co nejlépe úspěchů ve Vaší nové práci v Praze.

Josef Kašpar, Řím

Za PhDr. Pavlem Balcárkem

Ve věku 75 let zemřel 30. září 2015 zakladatel a dlouholetý předseda brněnské pobočky Společnosti přátel Itálie. Byl zvolen na ustavující schůzi pobočky dne 8. 3. 1994 a funkci vykonával s velkou obětavostí téměř 18 roků do 20. 10. 2011. I poté se přednáškami o dějinách česko-italských vztahů podílel na činnosti pobočky.

V letech 1990–1992 byl poslancem České národní rady. Jako erudovaný historik až do důchodu vědecky pracoval v Moravském zemském archivu. V r. 2012 mu byla ministrem vnitra ČR udělena medaile za zásluhy o české archivnictví, neboť svou vědeckou, odbornou a publikační činností výrazně přispěl ke zvýšení úrovně českého archivnictví.

Vydal několik knižních publikací. Mezi nimi monografii „Kardinál František Ditrichštejn“, věnovanou moravsko-italským vztahům a „Ve víru třicetileté války“, zahrnující obsáhlé kapitoly o česko-italských vztazích na přelomu 16. a 17. století. Významný byl i jeho podíl na obsáhlé práci vydané v Itálii v rámci 150. výročí sjednocení Itálie s názvem „Špilberk, dokumentace o italských politických vězních“. V tomto čísle Zpravodaje je zveřejněna jeho stat' z roku 2010 „Z dějin Českého historického ústavu v Římě“.

Rostislav Pietropaolo

Publikační činnost Dr. Pavla Balcárka

Vlastivědný věstník moravský Z korespondence Carla Caraffy o pobělohorské Moravě, Sborník.

Boje Moravanů za obnovení zemské samosprávy Moravy a Slezska.

Italská a španělská korespondence kardinála Františka z Ditrichštejna. 1968.

Příspěvek k dějinám moravského poštovníctví. 1969.

Ditrichštejnova kroměřížská a mikulovská kancelář před Bílou horou. 1974,

Oslavy 300 let od vítězství nad Turky v Rakousku. 1984.

Rok 1683 ve světle korespondence panství Mikulov. 1985.

Buda 1686. 1987.

Noemi Rejchrtová, Václav Budovec z Budova 1987.

Vojtech Kopčan, Turecké nebezpečnostvo a Slovensko. 1987.

Morava a Janov v 16. a 19. Století ve vztahu k jižní Moravě 1988.

Václav Březan, Životy posledních Rožmberků 1988.

Joachim Bahlcke, Regionalismus und Staatsintegration im Widerstreit. Die Länder der Böhmischer Krone im ersten Jahrhundert. 1995.

Mezinárodní konference historiků k 350. výročí obrany Brna.1996

Univ. prof. PhDr. Sáša Dušková, DrSc. 2000.

Za prof. Sášou Duškovou. JM 2002.

František kardinál Dietrichstein a jeho vztahy k římské kurii. Prostředky a metody politické komunikace ve službách moravské církve, 2013.

Z dějin Českého historického ústavu v Římě

V široké veřejnosti se traduje známé symbolické rčení, že všechny cesty vedou do Říma. Cesty historiků do Říma směřují doopravdy. Byl to Apeninský poloostrov, spolu s Řeckem, kolébkou antické kultury, a jeho politické a kulturní centrum Řím, které po dlouhá staletí ovlivňovaly společenský vývoj evropského kontinentu, přičemž směr tohoto vývoje v nejednom ohledu určovala papežská kurie. O tom všem vydávají svědectví četné italské archivy a knihovny, především pak archiv a knihovna ve Vatikánu, jejichž mimořádně bohaté a pro světové dějiny jedinečné sbírky a fondy náležejí k nejstarším v Evropě. Český historický ústav v Římě, jenž se podílí na zpřístupňování těchto sbírek k dějinám českých zemí, má v současnosti sídlo v papežské koleji v Nepomucenu. Nebylo tomu tak vždy. Již brzy po vzniku samostatného Československa byl v roce 1923 v Římě založen jeho předchůdce, Československý historický ústav. Byl podřízen tehdejšímu ministerstvu školství a národní osvěty, které pro něj zakoupilo nedaleko Vatikánu ve Via Crescenzio bytové prostory. Jeho odborné vedení svěřilo komisi odborníků v čele s Josefem Šustou, ministrem školství v předcházejících letech, jenž vydal v období 1904–1914 čtyřsvazkovou edici pramenů k tridentskému koncilu. Badatelé z českých zemí se však objevovali v Římě již dříve. K vůbec prvním historikům, kterým se podařilo navštívit Vatikánský archiv, Archivio secreto Vaticano (v době, kdy ještě nebyl otevřen veřejnosti), patřil nestor českého dějepisectví František Palacký v roce 1837. Studoval prameny k českým dějinám v bytě prefekta archivu Mons. Mariniho. Po 15 letech jeho příkladu následo-

val moravský historikograf Beda Dudík. Důležitý předěl pro tento výzkum znamenal zpřístupnění doposud žárlivě střežených sbírek a fondů Vatikánského archivu širší vědecké veřejnosti rozhodnutím papeže Lva XIII. z roku 1881. Jako jeden z prvních využil nově se otvírajících možností pro historické bádání ředitel Zemského archivu v Praze Antonín Gindely. Studoval zde již počátkem roku 1882 pramenný materiál k dějinám třicetileté války a protireformace. Především z jeho iniciativy byli potom od roku 1887 vysíláni do Říma každoročně českým zemským výborem dva stipendisté, tvořící tzv. českou expedici. Ti byli totiž zároveň mimořádnými členy Rakouského historického ústavu v Římě, vedeného Theodorem Sicklem. Jejich činnost nakonec vyústila v roce 1884 v rozhodnutí, aby excerpaný středověký bohemikální materiál byl vydáván v samostatné ediční řadě „*Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia*“, jež je základem ediční činnosti našeho římského historického ústavu dodnes. Bádání české historické expedice v Římě se však neomezilo jen na období středověké. Již v roce 1891 začali někteří její členové, především Hynek Kollmann, pracovat v archivu Kongregace „*de Propaganda fide*“, uchováající cenné prameny k českým dějinám zejména náboženským a politickým v období baroka. V roce 1902 byl zahájen soustavný výzkum zpráv papežských nunciů na císařském dvoře z konce 16. a počátku 17. století. Vedle Vatikánského archivu se soustředila pozornost historiků též na Vatikánskou knihovnu, kde je např. rukopisný fond Barberini, cenný pro naše dějiny, zejména pro období třicetileté války. Historikové zahájili též studium v cenných římských knihovnách Angelica, Casanatense, Corsiniana, Vallicelliana a dalších. S výsledky těchto výzkumů začala být odborná veřejnost seznamována v dalších dvou edičních řadách: „*Acta Sacrae Gongregationis de Propaganda fide, res gestas Bohemicas illustrantia*“ a v edici „*Epistulae et acta nuntiorum apostolicum apud imperatorem 1592–1628*“. Rozvoj českého historického bádání v Římě, dokumentovaný též řadou fundovaných studií, založených na materiálu z vatikánského i jiných archivů (státních archivů ve Florencii, Mantově, Neapoli, Bologni a dalších), dosáhl již před první světovou válkou řady pozoruhodných úspěchů a výrazným způsobem podepřel na mezinárodním poli prestiž české historické vědy. Tato prestiž ještě stoupla, když po vzniku Československého státu byl v roce 1923 založen již zmiňovaný Československý ústav. Jeho vědecký program navázal na činnost někdejší české zemské expedice a jeho jádro tvořilo pokračování archivních výzkumů pro výše zmíněné ediční řady. Do Říma byli za tímto účelem každoročně vysíláni vyškolení badatelé, vedle nich pak i někteří další renomovaní badatelé různých historických oborů, kteří potřebovali bádát v Římě nebo v Itálii k volně zvoleným tématům. Této mnohostranné činnosti učinilo konec až rozbití Československa nacisty v roce 1939. Definitivní konec našeho ústavu v Římě znamenal pak Heydrichův příchod do Prahy v říjnu 1941, kdy byl i ústav v Římě zabrán německými okupanty.

Z české edice nunciaturních zpráv byly publikovány v předchozích letech pouze zlomky nunciaturních zpráv z období Rudolfa II., a to díky M. Linhartové a Z. Kriste-

novi. Poválečné pokusy oživit činnost Archivu země České, co se týče násilně přerušeno bádání v Římě, bylo neúspěšné. Bylo to dáno především tehdejšími politickými poměry po únoru 1948, nepřejícími bádání v oboru církevních dějin. Zásadní obrat přinesl až politický převrat v Československu v listopadu 1989. Výsledkem následujícího více než dvouletého úsilí historiků z České akademie věd a Filozofické fakulty Karlovy univerzity v Praze, komplikovaného ještě rozpadem Československého státu, bylo posléze na sklonku roku 1993 založení Českého historického ústavu v Římě, a to v budově již zmíněného Nepomucena. Programově navázal tento nový historický ústav na činnost bývalého Československého ústavu v Římě. Po svém založení se stal členem „Unione internazionale“, sdružující i ostatní římské, zejména zahraniční historické ústavy. Na jeho základních vydavatelských úkolech pracuje nyní zejména Zdeňka Hledíková (dodávající ředitelka ústavu). Doposud vydané prameny v této ediční řadě sahají zhruba do poloviny 15. století. Na vydávání nunciatur se podílí v současnosti tři badatelé: Alena Pazderová z Národního archivu v Praze (nunciatury Cesare Speziana z let 1592–1598), Pavel Balcárek (nunciatury Carla Caraffy z let 1621–1628) a Tomáš Černušák z Moravského zemského archivu (nunciatury Antonia Caetana z let 1608–1611).

Dalším důležitým úkolem je výzkum bohemikálních středověkých i dalších rukopisů z novější doby, který provádí Stanislav Petr z Masarykova ústavu ČR. Český historický ústav v Římě v budově Nepomucena navštěvuje i dnes rada dalších prominentních badatelů, kteří zde studují dokumenty nejenom k dějinám politickým a náboženským, ale i prameny ve vztahu k českým zemím k dějinám umění, literární historii, archeologii, renesanční a barokní architektuře, dějinám renesančních a barokních zahrad, lékařství, nástupu fašismu, cestám šlechty českých zemí do Itálie, kartografii aj. Nynějším ředitelem Českého historického ústavu v Římě je renomovaný historik prof. Jaroslav Pánek, místopředseda AV ČR. Ústav má též svoji vlastní knihovnu, čítající dnes téměř na čtyři tisíce svazků. Bohužel trpí velkým nedostatkem finančních prostředků, podobně jako AV ČR a jiné vědecké ústavy v republice.

Pavel Balcárek

Itálie a uprchlíci

Zprávy o problémech s migranty na Balkáně, v Maďarsku a nakonec i v Rakousku a Německu vedly k tomu, že příliv uprchlíků na jihoitalské břehy se vytratil ze stránek tisku i pozornosti televizních zpravodajství. Nicméně pokračuje, k čemuž přispívá i neobvykle příznivé počasí letošního roku. Od 18. do 20. září plavidla různých národností a především jednotky nasazené do akce „Triton“ vysadily na Lampeduse, Sicílii a v Kalábrii více než 6000 uprchlíků. Vzhledem k tomu, že je lépe orga-

nizována distribuce uprchlíků po celé Itálii, během posledních dvou měsíců nedošlo k bouřlivým protestům obyvatelstva měst a obcí, které si příchod migrantů nepřejí. K tomu se ale ještě vrátím.

Není žádné tajemství, že nejen česká či slovenská vláda, ale i Berlín a Paříž kritizovaly Itálii za to, že dostatečně nekontroluje a neidentifikuje osoby, které se dostaly na její území. A většina italských médií to byť i bez velkého nadšení připustila. Ministr vnitra Angelino Alfano na to odpověděl 16. září bilancí prvních osmi měsíců roku 2015. „Navrátili jsme více než 9000 osob, které neměly nárok na azyl. A v zahraničí se často zapomíná na to, že to je nákladná záležitost – je nutno zaplatit dopravu i policejní doprovod. Navíc bylo zatčeno 485 převozců. A to určitě zločineckým gangům ztížilo situaci a je možné, že zvýšený tlak tzv. balkánské trasy je následkem úspěšnějšího boje na úseku moře mezi Libyí a jižní Itálií.“ Podle jeho slov se v druhé polovině září v Itálii nacházelo asi 97 000 migrantů.

K částečnému uklidnění atmosféry vedly i dramatické události na Balkáně a v Mad'arsku. „Mám dojem, že si konečně všichni uvědomili, že problém migrantů se netýká pouze nás, Řecka či Malty, ale celé Evropy,“ komentoval ministr zahraničí Paolo Gentiloni. „Víme všichni, že organizace není silnou stránkou našeho státu, ale aspoň si můžeme říct, že takové scény jako ty, které jsme viděli na Balkáně či v Mad'arsku, se u nás nikdy neudály,“ komentoval v Corriere della Sera politolog Angelo Panebianco.

A přicházím k otázce, kterou by podle mě nejen v Praze neměli podceňovat.

Četl jsem dopisy různých čtenářů českých médií, ve kterých podrážděně reagovali na „okřikování“ západních států, protože na svém území nechtějí přijmout jisté kvóty uprchlíků. Chápu, že v Čechovi, vzhledem k našim historickým zkušenostem, jakýkoliv příkaz přicházející ze zahraničí vyvolává negativní reakci. A že bruselská Komise často udělá vše možné, aby se na ni občané dívali jako na nedemokratického byrokrata, je také pravda.

Jenže v Itálii, nevím jak je to ve Francii či Beneluxu, se šíří dojem, že pro ČR členství v Unii, jak se vyjádřil jeden význačný český politik, bylo opravdu jen „sňatkem z rozumu“ a že, jak před pár lety prohlásil jistý český poslanec v Římě, „Unie, to je o penězích“. Je to určitě o penězích, o kopě peněz, ale není to „jen“ o penězích. A i když se ponechají stranou ideály, které v poválečné Evropě přispěly k evropské integraci, zde převládá přesvědčení, že v dnešním světě charakterizovaném starými i novými giganty (Čína, Indie, Brazílie atd.) je sjednocená Evropa jediný způsob, jak si zachovat možnost rozhodovat sami o svém osudu a nebýt vystaveni tlaku těch větších. A to s sebou nevyhnutelně nese i potřebu vzájemné solidarity. „A ta,“ jak se vyjádřil Ferruccio De Bortoli, donedávna šéfredaktor milánského Corriere della Sera, „jak se zdá země bývalé Varšavské smlouvy příliš nezajímá. Nikdo se nemá a nesmí

donucovat, problém je hlubší – asi škála hodnot není stejná. A nad tím by se tradiční členové Unie měli zamyslet.“

Samozřejmě není pravda, že v Itálii nejsou a nebudou s migranty problémy. Postačí připomenout nedávné rozhodnutí regionálního parlamentu Lombardie, tedy nejlidnatější a nejbohatší italské oblasti. Na návrh Ligy severu prošlo nařízení, podle něhož majitelům hotelů, kteří na území Lombardie hostí uprchlíky, regionální orgány již nebudou poskytovat subvence. „Hotely tu jsou pro turisty či návštěvníky, ne pro migranty,“ komentoval guvernér Lombardie Roberto Maroni.

V obci Netro v severoitalském Piemontu se zase obyvatelé vzbouřili proti místnímu faráři, který chtěl migranty přivést do vesnice. „V žádném evangeliu nestojí, že se mají přijímat lidé, kteří by mohli ohrozit bezpečnost domácího obyvatelstva,“ prohlásil starosta obce. Zprávy o přestupcích, občas i trestných činech nově příchozích nechybí. Před měsícem jeden Senegalec, který několik měsíců žil ve sběrném táboře Mineo nedaleko sicilské Catanie, zavraždil, patrně s místními spolupachateli, dva staré důchodce, poté co je okradl a zbil.

Ale i tak průzkumy veřejného mínění ukazují, že Liga severu, která si z protestů proti migrantům udělala hlavní téma politické propagandy, nedokáže dosáhnout více než 14 % hlasů. A když Lombardie prohlásila, že hoteliérům hostícím uprchlíky odebere subvence, římská vláda odpověděla, že peníze přijdou ze státní pokladny. A starostovi v Netru prefekt sdělil, že „migranti přijdou, ať s tím on bude souhlasit či ne“.

OECD prohlásila, že v letošním roce v Evropě požádá o azyl milion lidí. Těch 140 000, o jejichž distribuci se jedná v Bruselu, není určitě žádné řešení, jak správně říká pražská vláda. Ale v podobné situaci nemá perspektivu postoj „ať si to vyřeší ten, kdo to způsobil, nás se to netýká“. Protože se nacházíme všichni na stejné lodi. A přiznám se, že se mi jako Čechovi příliš nelíbí, když lucemburský ministr zahraničí Jean Asselborn prohlásí: „Doufám, že Polsko přesvědčí ostatní členy Visegrádské čtyřky k větší solidaritě.“

Josef Kašpar, Řím

Negrelliho viadukt – příběh pražského mostu

Ti, kdo přijíždějí do Prahy vlakem ze severu, v posledním úseku před dojezdem na Masarykovo nádraží shlížejí na město mírně „svrchu“. Jedou totiž po mostě. Předtím vlak v Holešovicích odbočil z vyvýšené hlavní trati dlouhým obloukem směrem k centru, přešel dvakrát Vltavu s ostrovem Štvanice uprostřed, minul čtvrt' Karlín za autobusovým nádražím Florenc a pak zvolna opustil most do konečné stanice.

Most pojmenovaný po svém staviteli Negrelliho viadukt je výjimečný. Je druhým služebně nejstarším mostem po mostě Karlově a zároveň nejstarším železničním mostem v Praze. Po dlouhých šedesát let od začátku své existence držel s délkou 1110 metrů i evropský rekord.

O stavbu se zasloužil rakouský inženýr Alois Negrelli. Příjmení však vypovídá o jeho italském původu. Narodil se v roce 1799 jako Luigi Negrelli ve smíšeném manželství otce Itala a matky Rakušanky v obci Fiera di Primiero, tehdy v rakouském Tyrolsku, dnes v italském regionu Trentino-Alto Adige.

Vzdělání získal na semináři ve Feltre, Padově a pak na polytechnice v Innsbrucku ukončil ve 20 letech studia. Nastoupil na ředitelství veřejných prací pro oblast Trentino-Alto Adige, Sud Tirolo a Vorarlberg. Zabýval se silničními a vodohospodářskými stavbami ve Val Pusteria, regulací Rýna a Adiže.

V roce 1824 pak Negrelli odešel do Vídně, kde měl možnost seznámit se s novými technologiemi pro stavby mostů. V roce 1832 se přesunul do Švýcarska a stal se tam silničním inspektorem. Negrelli naplánoval první železniční dráhu z Curychu do Badenu. Postavil také proslulý most Münsterbrücke v Curychu a Nydeggbücke v Bernu. Za urbanizaci centra Curychu získal čestné občanství.

V roce 1840 byl povolán zpět do Vídně, kde se stal generálním inspektorem Severní dráhy císaře Ferdinanda, stavěné z Vídně přes Olomouc do Haliče, posléze z Vídně do Prahy a dále do Děčína. Po válce za italskou nezávislost na Vídní (1848–1849) byl pověřen, aby na území Království lombardsko-benátského (tehdy součástí Rakouského císařství) vybudoval novou komunikační strukturu. Začal zde budovat vodní, silniční a železniční stavby. Za své zásluhy byl v roce 1850 povýšen do rytířského stavu a za svůj přídomek si vybral Moldelbe, především díky svému působení v regulaci řek Vltavy a Labe, zvláště jejich propojení u Mělníka.

V posledních letech života se zabýval projektem na výstavbu Suezského průplavu. Realizace průplavu se Negrelli nedožil, avšak jeho zadavatelé a jeho stavitel Lesseps použili ze soutěžního projektu Negrelliho trasování pro výraznou praktičnost.

I další členové rodiny Negrelli z Fiera di Primiero se zapsali do historie. Giuseppina Negrelli, starší setra L. Negrelliho, se aktivně účastnila odboje proti Napoleonovi. Luigi Negrelli se oženil a měl 10 dětí. Z nich dcera Maddalena Negrelli Formenti získala ocenění od vlády Benátsko-Lombardska za vynález stroje na tkaní vlákna bource morušového a Maria Negrelli Grois se po otcově smrti starala o ocenění jeho zásluh.

Stavba mostu v Praze, na které stále pracovalo kolem 3000 dělníků, byla započata na jaře 1846 a již 1. června 1850 byl most uveden do provozu. Dodavateli stavby se staly firmy bratří Kleinů a Vojtěcha Lanny staršího.

Původně viadukt Společnosti státní dráhy, později známý jako Karlínský, je významný svou úctyhodnou délkou, a to i bez později v Karlíně vystavěné východní větve. Na mostu jsou položeny dvojce železniční koleje. Šířka viaduktu mezi mostními kamennými zábradlími je 7,60 metru. Celý viadukt má klenby z kvádrového zdiva z české žuly a oblaky pilířů jsou z pískovce.

Most přečkal četné povodně i největší pražskou povodeň z roku 2002 v plné síle, neboť byl navržen také na základě zkušeností z velké povodně v roce 1845. Za své existence podstoupil dvě úpravy rozšíření mostních oblouků v letech 1952–1954 v Karlíně, a v r. 1982 na Bubenském nábřeží. K této lokalitě se váže kuriozní událost z 80. let. Při posouvání jeden z vagónů vykolejil a zřítíl se z viaduktu na projíždějící osobní auto. Vagón skončil neuvěřitelnou náhodou na kapotě. Předek auta byl zcela zničen, ale řidič št'astně vyvázl.

Památku Luigi Negrelliho připomínají mnohá města. Káhira na počest významného technika pojmenovala jedno ze svých náměstí. V Trentu, na Danteho náměstí před nádražím, je památník věnovaný rodáku z Trentina. Na nádraží samém se na 1. nástupišti tyčí na vysokém soklu bronzová busta a na stěně je mramorová pamětní deska.

V Praze zatím taková připomínka chybí. Pražské pobočce Společnosti přátel Itálie se nabízí skvělá příležitost pokusit se o její realizaci. Zvláště když most po 166 letech od uvedení do provozu má od r. 2016 projít rekonstrukcí.

*Ing. arch. Kateřina Hořavová
podklady: Wikipedie*

Proč má benátská gondola ozubenou příď'?

Gondola. Asi nejtypičtější symbol Benátek. První písemné zmínky o ní najdeme již v 11. století. Za tu dobu gondola prošla dlouhým vývojem. V dobách největší slávy Benátek se jich prohánělo po benátských kanálech na 10 000. V dnešní době je jich registrovaných už jen 425.

Ač to na první pohled nevypadá, gondola je velmi sofistikovaný výrobek. Její funkčnost a tvary se vyvíjely po staletí. Celá se dodnes vyrábí ručně. Výroba trvá asi pět měsíců. Znalosti potřebné k její výrobě se předávají z generace na generaci. Gondola se skládá z 280 kusů. A každý kousek má svoji přesnou, po staletí ověřenou funkci.

O gondolách by se dalo popsat spoustu stránek. Chci se však zaměřit jen na jednu její část. A to na její kovovou příď'. Na první pohled vypadá jako jakýsi ozubený hřeben. Benátčané ho nazývají „ferro“. Je to jeden ze tří povolených ozdobných prvků, které lod' podle benátských předpisů může mít.

Hlavní funkcí ferra je chránit dřevěnou příď' gondoly před poškozením. Kanály jsou úzké a provoz gondol byl a dodnes je poměrně hustý. Další funkcí je symbolika. Ta je přesně daná. Stejně tak tvar ferra. Každý výstupek, každá křivka má svůj důvod a svůj název.

Horní část ferra

Dóžecí klobouk – tvoří ho vnější křivka horní části ferra

Most Rialto – vnitřní oblouk horní části

Záliv (přístav) svatého Marka – prostor vyplněný pod obloukem mostu Rialto.

Střední část ferra

Tvoří ji sedm „zubů“. Šest jich míří po směru gondoly a sedmý směrem dovnitř. Jedná se o názvy benátských čtvrtí. V místním dialektu se jim říká sestieri. Těch čtvrtí je celkem šest:

San Marco

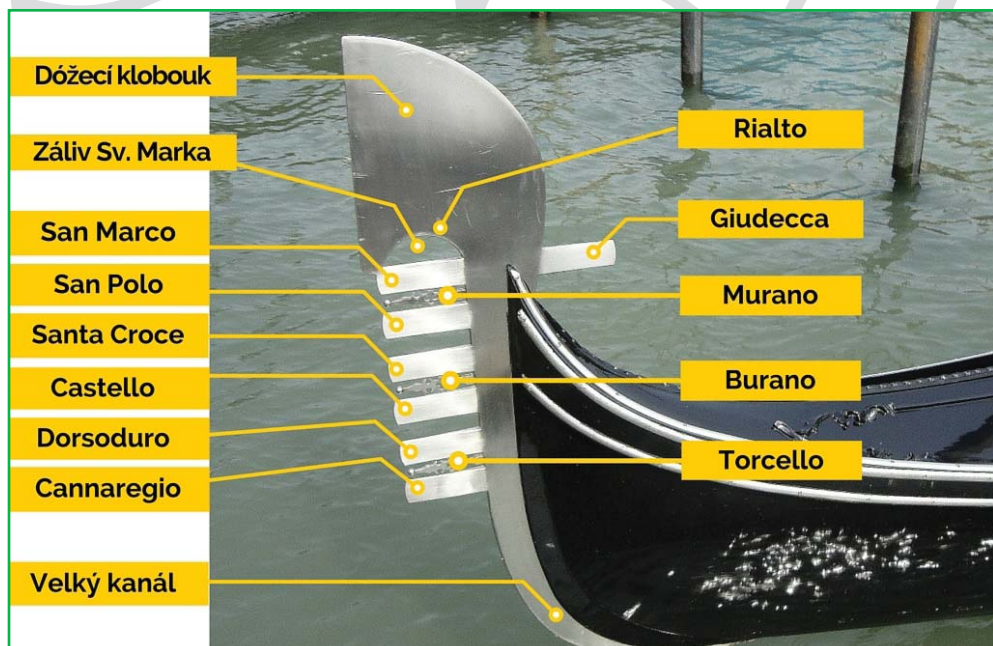
San Polo

Santa Croce

Castello

Dorsoduro

Cannaregio

Zvláštní postavení má ostrov Giudecca. Jde o velký a důležitý ostrov. Ze správního hlediska patří do čtvrti Dorsoduro. Aby Benátčané rozlišili, že Giudecca není samostatná čtvrť, ale přitom jde o dostatečně důležité místo, tak jeho „zub“ směřuje na opačnou stranu než „zuby regulérních“ čtvrtí.

Mezi prvním a druhým, třetím a čtvrtým, pátým a šestým „zubem“ jsou symboly tří nejdůležitějších ostrovů v laguně. Jsou to:

Murano

Burano

Torcello

Spodní část ferra

Při pohledu na mapu Benátek je vidět, že Velký kanál (Canal Grande) má tvar obráceného písmene „S“. Stejně tak celé ferro. Odmyslíme-li si „ozubení“, tak po celé délce přidě je ferro tvořeno elegantní křivkou právě ve tvaru obráceného písmene „S“.

Česká stopa

A jedna zajímavost na závěr. Víte, co mají společného gondoly a Čechy? Jednu celkem zásadní věc. Patronem všech gondolierů je totiž náš svatý Jan Nepomucký. Ten navíc patří mezi čtyři patrony Benátek (svatý Marek, svatý Teodor, svatý Roch).

Miloš Křepelka

Stezka česko-italského přátelství v Chyňavě

Při návštěvě italských vesnic schovaných v kouzelném údolí jezera Ledro na mne velmi zapůsobilo nejen přátelství a pohostinnost tamních obyvatel, ale i setkání s českými názvy nacházejícími se v těchto místech. Připomeňme si: via Chyňava, piazza Nový Knín, via Příbram či dětské hřiště Doksy. Také při výjezdu z tunelu do ledrenského údolí od Rivy vítá příjíždějícího velká, česky psaná tabule, na které jsou vyjmenována všechna spřátelená města a obce z České republiky, se kterými zde byla v roce 2008 uzavřena dohoda o přátelství; jméno Chyňavy na tabuli nechybí. Rovněž každého našince musí dojmout přístup i úcta, jaké chovají naši italská přátel k památníku československých legionářů v Arcu. Mimochodem památník se nachází na konci ulice, která je po československých legionářích také pojmenována.

Zvažovala jsem, zda by i v naší obci nešlo realizovat něco podobného. Přemýšlela jsem, jak v Chyňavě připomenout dobu, kdy Italové z jižních Tyrol, které tehdy byly součástí Rakouska-Uherska, po vstupu Itálie do války byli tamními úřady deportováni a v období let 1915–1919 nuceni žít u nás v Čechách. Chtěla jsem se také zmínit i o jejich vztahu k Čechům, o jejich vděku našemu národu, který přes generace přetrval neuvěřitelných sto let. Doufala jsem, že dokážu právě tyto skutečnosti v našich podmínkách „nějak“ připomenout širší veřejnosti. Výsledkem mého snažení se stalo předsevzetí získat finanční dotaci a z jejich prostředků vybudovat naučnou stezku, která by zmapovala pobyt italských vysídlenců u nás v Chyňavě, a tím jak místním, tak i dalším návštěvníkům připomínala pohnutou historii obou našich národů.

Po řadě školení a jednání, která jsem absolvovala, se v roce 2013 podařilo pro sdružení „Chyňava.net“ za předsednictví Vojtěcha Beera získat od Ministerstva zemědělství dotaci na vybudování naučné stezky, opravu břehů rybníka a zajištění svahu pod kostelem přírodním kamenem. Stálo to hodně času, námahy i sil, podstatné však je, že dne 1. června 2014 se „Stezka česko-italského přátelství“ za účasti našich italských přátel z Valle di Ledro otevřela. Má jedenáct zastavení v Chyňavě a tři v jejích přidružených částech: v Libečově, v Malých Přílepech a v Podkozí, tedy v místech, kde italští vysídlenci v období první světové války pobývali. Celkově měří 14,5 km a navazuje na již značené trasy. Chyňavská zastavení projdete pohodlnou chůzí, měří asi 1 km, připomínají místa, kde předkové našich italských přátel po čtyři roky žili, ukazuje, kde bydleli, kam chodili do školy, kde i někteří z nich našli místo svého posledního odpočinku. Trasa stezky symbolicky prochází kolem kapličky, kostela, památné lípy a také kolem pomníku našich občanů, kteří položili své životy na bojištích první světové války. Tato místa úzce souvisí s italským exodem v naší obci a nesmazatelně se také zapsala do její historie. Uplynulých sto let je dlouhá doba, zákonitě se zapomíná i na bolestné události, které změnily životy mnoha tehdejších – jak italských, tak i českých – lidí, ale přetrvalo tu, obnovilo se, přátelství mezi námi, jejich potomky, proto je pro Chyňaváky stezka důležitá a stále aktuální. Jistě má co nabídnout i svým návštěvníkům.

**Koordinátorka projektu
Jaromíra Beerová**

K pátému ročníku letních kurzů italštiny v Itálii

Když jsem byla vybídnuata, abych napsala do Zpravodaje článek o našem letošním kurzu v Garganu, přemýšlela jsem, jak začít, aby to nevypadalo příliš zaujatě. Pak mě napadlo požádat o příspěvek někoho z účastníků. Článek nakonec napsala Michaela Rejhonová, naše dlouholetá členka, studentka a hlavně účastnice předchozích kurzů – a myslím, že velmi dobře. Za sebe bych chtěla pouze dodat (bez zbytečných detailů), že tento výjezd byl pro mě velmi cennou životní zkušeností a že se nelze nikdy spoléhat na to, že po páté to bude stejně dobré, když to předtím čtyřikrát fungovalo.

Eva Poddaná

Vzpomínka na Gargano

Samozřejmě že při pohledu na pochmurně šedou podzimní oblohu je první vzpomínka na Gargano plná slunné pohody, která v Itálii a u moře zvláště vždy panovala. Bohužel letos tomu bylo k nemilému překvapení všech zúčastněných zcela jinak. Po předchozích zkušenostech s perfektně připravenými pobyty jak po stránce programové, tak úrovní ubytování a stravování jsme neváhali ani okamžik a hned, jak byl letošní pobyt u moře s výukou italštiny anoncován, jsme se přihlásili. Vybrána byla destinace Peschici na nádherném poloostrově Gargano. Bezesporu zajímavá oblast k poznání mnoha malebných měst a městeček a přírodních krás, kdyby ...

A těch kdyby bylo letos bohužel dost. Chaotický nákup letenek, takže naše již vcelku stálá skupina účastníků se musela rozdělit do dvou skupin, které přistávaly v různých destinacích a časech. Jedna v Bari a druhá v Římě. Z Bari pak následovala 4hodinová cesta autobusem po okresech do Peschici, což byla, jak se ukázalo, šťastnější varianta oproti šestihodinovému martyriu cesty z Říma, byť po dálnici.

Ubytování v komplexu, který vrchol své slávy zažíval tak začátkem osmdesátých let minulého století a momentálně působí dosti neutěšeně. Zatuchlost v apartmánech, pravděpodobně hodně dlouho nepronajímaných (a jiné klientele asi i nepronajitelných), byla nevyvětratelná a na letní dovolené na čerstvém vzduchu ne zrovna příjemná. K dobru ubytování lze přičíst pouze to, že všude kolem byl piniový háj, a tak alespoň cesta na pláž nebo do restaurace byla příjemná procházka. Celý komplex byl poměrně vzdálen od samotného městečka Peschici, a tak jakákoliv procházka kamkoliv jinam než na pláž a zpět se zastávkou v jediném funkčním minimarketu v širém okolí byla nemožná, což vedlo opět ke zklamání všech, kteří se těšili na večerní toulky romantickým městem.

Vždy jsme považovali Itálii a Italy za národ hrdý zvláště na své kulinářské umění a celkovou pohostinnost, a tak jsme jen nevěřícně zírali na systém podávání snídaní

a části i večeri bufetovým systémem, který tedy rozhodně nebyl bufetový, ale „přídělový“, pravděpodobně spočítaný na počet strážníků a vycházející z poměru jeden plátek na jednu osobu. Tento racionální systém výhodný pro ubytovací zařízení měl za následek pouze to, že cca po 10 minutách od zahájení snídaně nebo večere nebylo jak se říká „do čeho kousnout“. Poměrně početná skupina italských dětských rekreantů stihla velmi rychle doslova vypucovat tácy. Nápravu musely zjednat naše dvě úžasné zástupkyně pořádající společnosti, paní RNDr. Ivana Švagrová a Ing. Eva Poddaná, jejichž situace byla opravdu nezáviděníhodná. Přesto ji zvládly elegantně a se ctí ve prospěch nás zúčastněných.

Vše zachraňovala také příjemná pláž a krásné koupání v moři, poctivě míchaná „apéra“ v občerstvení na pláži a hlavně naše neutuchající chuť užít si přes všechna protivenství náš společný čas vesele, stejně jako pomohlo i jedno důležité kdyby... Kdybychom nechali náš humor a nadhled doma a zaujali pózu zapšklých stěžovatelů, nikdy bychom nezažili tolik legrace jako právě zde! Ne vše musí být vždy tak, jak jsme zvyklí, a někdy je nám to nepohodlí paradoxně ku prospěchu, člověk si uvědomí stále platné, že „ty nejlepší věci jsou zadarmo“. Alespoň letos v Garganu rozhodně byly!

Michaela Rejhonová

Z našich poboček

Jihočeská pobočka

Pořádá každý měsíc tematické večery pod ustáleným názvem serata.

22. 4. o vzájemném setkávání italské a české kultury hovořil předseda pobočky Václav Grubhoffer.

20. 5. byly tématem italské pohádky, o nichž hovořila italská bohemistka žijící v jižních Čechách Ivana Oviszach.

23. 6. serata zakončující sezónu 2014/2015 se tradičně uskutečnila v prostorách vinotéky Barone nero. Kromě občerstvení v podobě vína a pizzy proběhl poslechový pořad naší členky Nikoly Medkové, jež představila současnou populární hudbu v Itálii.

7. 10. bylo náplní serata promítání fotografií z italských dovolených s komentářem.

4. 11. italský archeolog Flavio Enei hovořil o zaniklých antických městech pod vodou i na souši.

9. 12. se uskuteční tradiční tombola

Zdeněk Brdek

Jihomoravská pobočka uskutečnila 9.9. vycházku po památkách brněnské architektury s italskými vlivy. Výkladu o působení italských umělců v Brně a o dochovaných brněnských renesančních památkách se ujal předseda pobočky a ředitel muzea města Brna Dr. Pavel Ciprián. Člen pobočky Jan Malík připravuje přednášku Benátky a divadlo La Fenice, která se bude konat v Brně 11. 11. v 18.00 v hotelu Sharingham, Vídeňská 1 a v Předklášteří 18.11. v 17.00

Zuzana Wotkeová

Hradecká pobočka

7. října 2015 jsme zažili velice významnou a mimořádnou událost! Do Hradce Králové za námi na návštěvu zavítal velvyslanec Itálie, Jeho Excellence Aldo Amati. Hlavním cílem celé akce bylo seznámit pana velvyslance s Hradcem Králové a se členy hradecké pobočky.

Na 12. hodinu dorazil pan velvyslanec v doprovodu pana Petra Dostála (člen představenstva Italsko-české obchodní a průmyslové komory a předseda SPI), paní Jany Filkové (manager Italsko-české obchodní a průmyslové komory) a Ing. Evy Poddané (tajemnice Společnosti přátel Itálie). Společně s místopředsedkyní Společnosti přátel Itálie Hradec Králové, Ing. Kateřinou Langrovou, se na pozvání primátora MUDr. Zdeňka Finka v doprovodu Ing. Lukáše Martinka (referent zahraničních vztahů města HK) zúčastnili oběda v jedné z hradeckých restaurací.

Stejně jako celý den, tak i hovory vedené při obědě byly pestré. Probírala se témata od Giro d'Italia přes pěvecký sbor Boni Pueri a divadlo Drak po hradecké firmy spolupracující s Italy, ale na přetřes přišla i otázka migrantů. Bylo to velmi milé setkání u dobrého jídla a v příjemném prostředí.

Ve 13:30 se ke skupince přidala paní průvodkyně PhDr. Alena Adlafová, CSc., která provedla celou delegaci naším krásným městem. Nejprve byla delegace přija-

ta s otevřenou náručí a italským uvítáním panem Mons. Josefem Sochem, generálním vikářem Biskupství královehradeckého. Budova biskupství skrývá za zdmi velké skvosty. Nejenom že se jedná o budovu s italským vlivem, jelikož se na výstavbě podílel architekt Santini, ale neobyčejná kaple a knihovna s mnoha archiváliemi v nás všech vzbudila velký obdiv. Během prohlídky města skupina zamířila až na vršek nově rekonstruované Bílé věže a také do katedrály sv. Ducha, kde si nešlo nepovšimnout nově vystavených relikvií papeže Jana Pavla II.

Na 16. hodinu se skupina přesunula přes Východočeské muzeum na schůzku do Krajské hospodářské komory Královehradeckého kraje, kde ji přivítala Ing. Erika Javůrková, ředitelka jednateilství Hradec Králové. Cílem návštěvy bylo navázání kontaktu s Italsko-českou obchodní a průmyslovou komorou a projednání možností spolupráce za účelem uspořádání setkání obou komor s hradeckými podnikateli na jaře 2016.

Na závěr celého dne byla za přítomnosti všech výše uvedených hostů, členů a příznivců Společnosti přátel Itálie slavnostně otevřena výstava 25 let činnosti

Společnosti přátel Itálie ve fotografii, která se konala ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové, v galerii Automat do konce října 2015.

Na závěr bychom rádi poděkovali nejen panu velvyslanci za to, že se za námi přijel podívat, ale také všem zúčastněným stranám, které přispěly k organizaci celého dne. Velké díky patří výboru Společnosti přátel Itálie Hradec Králové, kterému se podařilo uspořádat další z velmi úspěšných akcí.

Informace včetně fotogalerie můžete shlédnout na:

<http://www.prateleitaliehk.cz/udalosti/uskutecnene/navsteva-jeho-excelence-vel-vyslance-italie-alda-amatiho/>

Upoutávku na výstavu si poslechněte z rozhovoru z Českého rozhlasu HK
www.prehravac.rozhlas.cz/audio/3486927

15. 10. 2015 jsme měli další milou návštěvu se zajímavým tématem. Na přednášku do Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové k nám dorazil Dott. Andreas Pieralli s tématem RENESANČNÍ FLORENCIE RODU MEDICEJŮ: absolutistické panství se štědrými mecenáši.

Mezi 13. až 16. stoletím se stala Florencie jedním z hlavních ekonomických a politicko- mocenských středisek nejen Itálie, ale celé Evropy. Vedení se pevně uchopil Medicejský rod, který městu a Toskánsku vládl pevnou rukou a rafinovanou politickou strategií dle tehdejšího bestselleru Vladař od Niccolò Machiavelliho. Během přednášky bylo probráno mnoho zajímavých členů této velké rodiny a také ještě o mnoho zajímavější fakta, která hýbala tehdejší dobou.

Přednáška byla natolik zajímavá, že i za tak nepěkného počasí přišel až překvapivý počet zájemců. Věříme, že si odnesli nejen mnoho informací, ale také mnoho úvah k zamyšlení.

Ještě jednou děkujeme Andreasovi Pierallimu a doufáme, že A PRESTO!

Kateřina Langrová

Moravskoslezská pobočka

V září 2015 byl zahájen další ročník kurzů italštiny s názvem Parliamo italiano! zaměřených především na nácvik konverzace. V Opavě se jedná o tři kurzy různých úrovní od začátečnicků po pokročilé, v Ostravě pokračuje kurz pro pokročilé.

2. dubna proběhlo ve vinotéce Gustissimo v Opavě posezení u pizzy a tradiční velikonoční colomby. Italské velikonoční tradice představil Matteo Bianchi.

11. května se konal koncert italského skladatele a klavíristy Luky Gualca nazvaný „Con amore“. Naše pobočka se podílela na propagaci.

Na 26. listopadu 2015 připravujeme ve spolupráci s italistikou Slezské univerzity přednášku Andrease Pieralliho „**Zaplatila lichva Renesanci?** Úchvatný příběh rodu Medicejů, nejmocnější rodiny v Evropě XIV. století“.

V prosinci se pak uskuteční již tradiční předvánoční posezení s příznivci a účastníky kurzů. Sledujte naše webové stránky www.prateleitalie-msk.cz, které jsou průběžně aktualizovány a kde je možné najít všechny potřebné informace, pobočka je také dostupná na Facebooku.

Táňa Alešová

Olomoucká pobočka

Od 17. do 21. srpna 2015 proběhl v Olomouci již 9. ročník letního kurzu italštiny „Týden s italštinou“. Zúčastnilo se 22 studentů. V příštích měsících budou k dis-

pozici informace o jubilejním 10. ročníku, který bude v srpnu 2016. Vernisáž putovní výstavy k 25. výročí založení Společnosti přátel Itálie se konala 26. srpna. Výstava byla otevřena do 25. září. Akce proběhla ve spolupráci s firmou Orrero a.s., která poskytla výstavní prostory a aktivně pomohla při průběhu výstavy.

V září jsme zahájili kurzy italštiny. V 1. pololetí 2015/2016 jsme otevřeli 5 kurzů a máme 28 studentů.

Na našem webu www.prateleitalie-ol.eu a na profilu Facebooku budou informace o námi pořádaných akcích, zejména o kurzech v 2. pololetí a o víkendovém kurzu, který plánujeme na jaro 2016

Kvido Sandroni

Pražská pobočka ožila novými aktivitami

Zvolením nového výboru pobočky došlo letos v létě k oživení její činnosti. Ta v poslední době poněkud stagnovala, takže nové akce nepochybně vyvolaly zvědavost a všechny překvapily. Je vidět, že členství ve Společnosti přátel Itálie není pro převážnou většinu členů formální, ale přejí si, aby se něco doopravdy dělo.

Koncem července se konalo setkání členů Společnosti přátel Itálie a jejich hostů v zahradách Garden café Taussig pod názvem „Číše vína“. Díky mnoha sponzorům se pilo víno, jedly italské speciality a dokonce každý odcházel domů s malým dárkem. A hlavně se hodně povídalo. Počasí akci přálo a od odpoledne až do noci se přes sedmdesát lidí výborně bavilo. Vzhledem k termínu v době dovolených jsme byli tímto počtem všichni mile překvapeni.

Druhá akce, která se konala v polovině září v prostorách Italského kulturního institutu, nesla název „První Česko-italský piknik“. Úkolem pro hosty bylo přinést s sebou vlastnoručně připravený pokrm, případně nápoj – ten nemusel být vlastnoručně připravený. **Na pozvánce bylo napsáno, že jde o: vyjádření vzájemné mezikulturní pohostinnosti a radosti ze sdílení společného stolu plného dobrot. To se také povedlo. Hosté se do pozdní noci dobře bavili.**

Obě akce tak udělaly všem nejenom radost z příjemně stráveného večera, ale umožnily i bližší vzájemné seznámení a navázání nových kontaktů účastníků. Přitom termín obou akcí vyvolával obavy, že účast bude malá. Stal se však pravý opak a návštěvníků bylo více než 200, tedy mnohem více, než kdo předpokládal. A jak usuzujeme z reakcí členů společnosti, je o všechny další akce velký zájem.

Tyto akce naznačily, kam by se v budoucnu aktivity Společnosti přátel Itálie mohly ubírat. Existuje celá škála dalších nových akcí a mezi členy společnosti se rodí mnoho nápadů. Doufáme, že se budou opakovat nejenom ty, které již proběhly, ale také ty, které postupně společně vymyslíme. Lat'ku změn a nových činností bychom si ale neměli v Praze zdvíhat hned příliš vysoko. Měla by stoupat pozvolna a uvážlivě – tak, aby zájem členů co nejdéle vydržel. Pěkné by bylo založit nové tradice pravidelně se opakujících akcí, na které se členové budou moci těšit.

Věřím, že touto cestou zvýšíme atraktivnost samotného členství v naší společnosti a posléze tím ovlivníme i další rozšíření členské základny. A jak si jistě všichni přejeme, naše společnost zaujme co nejdůležitější místo při vytváření přátelství mezi Českou republikou a Itálií a zvýší se její prestiž.

Eva Poddaná

Uhradili jste členský příspěvek na rok 2015?

Nezapomněli jste na to ani v loňském roce? **Pokud si nejste jisti, zda máte příspěvek uhrazen, dotazte se na: eva.poddana@prateleitalie.eu nebo na adrese Společnost přátel Itálie, Brixiho 21, 162 00 Praha 6.** rádi Vás budeme informovat. Současně si Vás dovoluujeme opět upozornit, že pro neplacení členských příspěvků po dobu dvou roků Vám může být podle stanov členství zrušeno.

Mnozí členové na včasnou úhradu ročního členského příspěvku, ke které se zavázali podpisem členské přihlášky, bohužel zapomínají.

Na valném shromáždění, které stanovuje na příští tři roky výši členských příspěvků, byl návrh na jejich zvýšení zamítnut. **I pro příští období byla ponechána částka 200 Kč s tím, že každý člen zváží své možnosti, jak finančně přispívat k dalšímu rozvoji činnosti společnosti i vyšší částkou. Minimální příspěvek pro studenty a důchodce zůstává 100 Kč.**

Pro snazší identifikaci úhrady je dobré uvádět jako variabilní symbol číslo členského průkazu. Pokud je nemáte po ruce, uvádějte své jméno a příjmení a rok, za který příspěvek platíte. Již předem Vám děkujeme za splnění členské povinnosti.

Nevýhodné finanční podmínky vedení účtu SPI u České spořitelny, zejména skutečnost, že si mimo další nepřiměřené poplatky za každý došlý členský příspěvek účtuje poplatek 5 Kč, **nás donutily abychom tento účet koncem tohoto roku zrušili. Za mnohem výhodnějších podmínek jsme zřídili účet č. 4200582242/6800 u SBERBANK.**

Dosavadní číslo účtu u České spořitelny sice platí do konce tohoto roku ale pro SPI je finančně výhodnější poukazovat již nyní členské příspěvky na tento nový účet. Příspěvky, které by byly poukázány koncem roku na účet u České spořitelny budou po jeho zrušení vráceny na účet odesílatele.

Rostislav Pietropaolo

Informace

Přednášky pro veřejnost pořádané Společností přátel Itálie ve spolupráci s Jednotou tlumočnicků a překladatelů **v Praze 1 v budově na Senovážném náměstí 23** na které jste srdečně zváni:

- **Doc. Jan Záhořík** v úterý 20.10 hovořil o bývalé italské kolonii Etiopii. Škoda, že téma italského kolonialismu, které výrazně zasáhlo do italských moderních dějin, vzbudilo poměrně malý zájem.

- **Dr. Josef Kašpar**, český novinář žijící v Římě, stálý dopisovatel českého tisku i našeho Zpravodaje, **ve čtvrtek 3. prosince v 18.00 v místnosti č. 16 v přízemí**, bude hovořit na téma „**Migrační krize očima Italů**“, jak je vnímána italskými občany a jak ovlivňuje jejich život.
- **Jiří Holub**, poslední československý velvyslanec v Římě před rozdělením republiky a místopředseda SPI, **ve čtvrtek 7. ledna 2016 v 18.00 v místnosti č. 201 ve 2. poschodí**, promluví **o současném dění v Itálii**.

Výstavy fotografií místopředsedy SPI Ing. Pavla Koppa:

- v rámci Italských dnů pořádaných Velvyslanectvím Itálie ve spolupráci s Konferenčním centrem zámku Průhonice a s Italským kulturním institutem v Praze se od 18/9 do 29/9/2015 konala i výstava jeho nových česko-italských fotografií pod názvem PARALELY;
- vernisáž výstavy fotografií Chvilky s Itálií se konala 7. 10. v Městském muzeu v Mariánských Lázních a bude otevřena do 11. 11.
- jak jsme uvedli v minulém Zpravodaji, od 24. 9. do 15. 11. se v Museo di Roma koná výstava
K & K – František Krátký a Pavel Kopp, dva pohledy na Itálii. Sto let fotografie v záběrech dvou českých fotografů.

Prosíme členy a příznivce, kteří:

- si přejí doručování Zpravodaje poštou, aby nám oznámili případnou změnu adresy;
- to dosud neudělali, aby nám sdělili, zda si přejí Zpravodaj v tištěné nebo v elektronické podobě;
- nám dosud neoznámili e-mailovou adresu, aby ji sdělili na: eva.poddana@prate-leitalie.eu

Sdělení čtenářům a spolupracovníkům Zpravodaje:

Po dvaceti letech, které uplynuly od vydání prvního čísla, končím ve funkci odpovědného redaktora. Děkuji všem spolupracujícím autorům za nezištnou popularizaci historie a současnosti česko-italských vztahů, za příspěvky k poznávání italských realit i k činnosti Společnosti přátel Itálie. Děkuji i firmě KELOC PC za dvacetiletou technickou spolupráci. Vydávání i fotografiemi obohacené elektronické verze Zpravodaje zahájené v tomto roce umožní, aby se počet jeho čtenářů rozšířil. Doufám, že se podaří rozšířit i počet autorů, kteří se budou na dalším vydávání Zpravodaje podílet.

Rostislav Pietropaolo

OBSAH 3. ČÍSLA XX. ROČNÍKU ZPRAVODAJE SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

Ze zprávy na VIII. valném hromadění SPI	1
Celostátní výbor a předsednictvo SPI	3
Italský velvyslanec navštívil pobočky SPI	4
Rozhovor s velvyslancem ČR v Římě	5
Za PhDr. Pavlem Balcárkem	6
Z dějin Českého historického ústavu v Římě	7
Itálie a uprchlíci	9
Negrelliho viadukt - příběh pražského mostu	11
Proč má benátská gondola ozubenou před'	13
Stezka česko-italského přátelství v Chyňavě	15
K pátému ročníku letních kurzů v Itálii	16
Z našich poboček	18
Uhradili jste členský příspěvek na rok 2015?	22
Informace	23

Na autorské a redakční přípravě tohoto čísla se podíleli

Táňa Alešová, Pavel Balcárek, Jaromíra Beerová, Zdeněk Brdek, Kateřina Hořavová, Josef Kašpar, Pavel Kopp, Miloš Křepelka, Kateřina Langrová, Rostislav Pietropaolo, Eva Poddaná, Michaela Rejhonová, Kvido Sandroni, Zuzana Wotkeová

Jazyková korektura

Jiří Špaček

Technická spolupráce

Zdeněk Sladký

ZPRAVODAJ SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

Zapsán v evidenci periodického tisku pod číslem MK ČR E 14783

Vydává Společnost přátel Itálie, registrovaný spolek, IČ: 00564842